

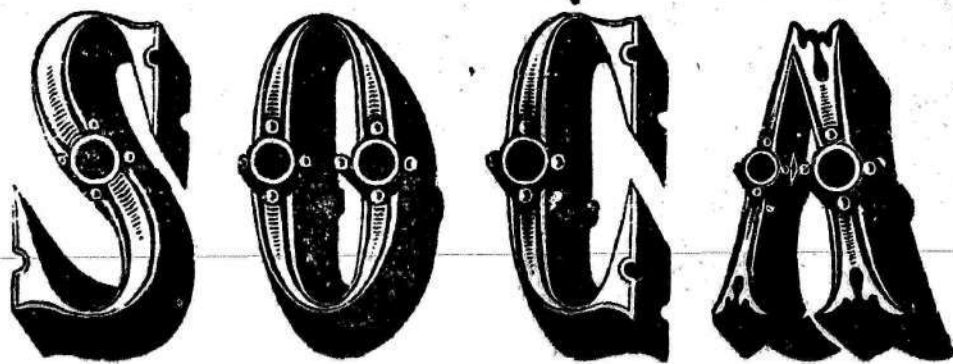
„Soča“ izhaja vsak četrtek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom. pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trisopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 2 „

Za večje črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gozposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Naročnina in dopisi naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom: Viktor Dolence v Gorici. — Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Glasilo slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Jugoslovansko bojišče.

Pri Buzimu bil se je hud boj mej 3000 Turci in 1000 ustaši. Ko je bilo ustajnikom strelivo uže pošlo, planili so na ljute dušmanine z nasajenimi bajonetami, je v beg pognali, ter jih 140 ubili a 200 ranili. Ustajniki izgubili so samih 40 mož mrtvih in ranjenih.

Kako divja turška druhal, bodisi kjerkoli, kaže nam zopet žalosten dogodek v Priedor-u v Bosni. Ta kraj imel je 3000 turških prebivalcev; nekoliko kristijanov je uže pred davnim časom na avstrijska tla pobegnilo, a ostalo jih je vendar še nad par stotin v Priedor-u, katere so nekersčenci vse podavili in posekli. O perfidnem Muktarji nam je pak sledeči junaški čin zabilježiti. Ustaški voditelj Kovačević udal se je bil paši, a dal ga je Muktar vkljub pogojem usmrtiti. Pripravlja se zdaj za tretjo ekspedicijo v Nikšiće še z večjo šilo, a nadajamo se, da mu bodo ustaši pete nabrusili.

Kar čez noč in dan poroča se o ustaji v Bulgariji in o zmagah ustajnikov bulgarskih. Iz poročil nemških listov posnemamo, da so bili Turčini dne 4. manjnika tik Philipopol-a močno tepeni. Turške oblasti se sicer poročale o zmagah turških kerdel, a kdo več verjame turškim lažem. Tudi 6. in 8. t. m. našli so Bulgari Turčine prav po krčgovsko. Da je bulgarska ustaja jake moči in pomenljivosti, sprčuje nam to, da se pošiljajo iz vseh trdnjav turške čete proti Philipopol-u; in tudi iz Stambula se poroča, da se od tam po brzovlakih vojakih na bulgarsko bojišče odpljujejo in da se splošno govori, da je bulgarska ustaja jako bolj razširjena, kakor bosniška i hrčgovska. Poveljnik turške vojske pri Philipopol-u je Redim paša.

Iz prav zanesljivih virov poroča se, da je mej Gabrovem, Trnovem, Rakovico in Samokovem v Bulgariji nič manj nego 20 tisuč ustajnikov utaborjenih, katerim nasproti stoji samih 10 tisuč Mohamedovih sinov, ki se pa ne upajo poskusiti se z ustajniki; tudi poleg Vidin-a pokazale so se uže ustaške čete. Vstasi so popolnoma pretrgali vsako zvezo mej Carigradom in turško vojsko pri Nišu. Bulgari požigajo sami svoje vasi in se umikajo oboroženi v Balkan. Kenečno naj omenimo še neke peticije (prošnje) mnogih odličnih Bulgarov do Sultana v Stambul-u, v kateri izražajo željo, da bi se bulgarsko kraljestvo s konstitucijsko vlado in sultanom kot carjem osnovalo. Parlament moral bi se shajati v Rušuk-u; notranje potrebe oskrbljevali bi Muzelmani in kristijani; vojaške in zvonanje zadeve naj bi pak centralna vlada v Stambul-u vodila.

Milena, knjeginja črnogorska odpotovala je te dni s tremi otroci v Kotor in to smatra se kot pomenljiv dogodek; srbske meje so se pak oni teden zaprele proti Turškej, kakor bi se imel kmalo boj začeti. Doveda se, da bode vendar enkrat nekaj iz srbske moke; čas je uže!

Kakor se sliši, je vstaja razširjena po vsej Turčiji; v Albaniji so uže organizovane večje čete vstajsev, ki se pomikajo v hribe, prav tako vre mej Grki na otokih Kreta, Kandija in v Tesaliji.

Turška država pa se njima bati samo Slovanov in drugih kristjanov, ampak tudi svojih lastnih ljudi Mosleminov. — Še nij dolgo od tega, kar je več 1000 Softov, turških dijakov v Carigradu, napravilo prav na tihem revolucijo. Kakih 20000 Softov in rokodelcev Turških zbralo se je pred 14 dnevi pred sultanovo rezidenco in je sultana primoralo, da je odstavil vezirja Mahmud-pašo, kateri nij bil za vojsko, ter poklical v ministerstvo nove moze, kakor so Hussein-Avni in Mehmed-Rudsi-paša, katera oba sta fanatična mozilma in pospešujeta vojsko s kristjani. — Daleč je prišla Sultanova avtoriteta, če se pusti strašiti na tak način! Kakor v Solunu se je bati tudi v Carigradu strašnih dogodkov; fanatizem Turkov preseza vse meje, vlada ga ne more brzdati več. Na ruskega poslanika Ignatieva je turška druhal nekda tako razkačena, da Ignatiev ne prebiva nego samo po dnevi v Carigradu, spat pa hodi na rusko vojno ladjo; da varuje premoženje in življenje ruskih podanikov, najel je poslanik 2000 Črnogorcev, ki so vsi v orožju in pripravljeni na boj; Enako je avstrijski poslanik Zichy vzkazal vsem v Carigradu aazočim matrozom Lloydovim, da so pripravljani, in najel je 1500 hrvatskih in srbskih stražnikov, ob enem pa je svetoval Avstrijskim podanikom, naj zapuste pred ko mogoče Carigrad, če hočejo biti gotovi živjenja. — Vsled tega je odšlo v Atene v par dnevih 810 oseb in pripravljeno je uže vse, kar le količjak premore, da beži iz Carigrada; ljudje ki od tam dobajajo v Trst, na Dunaj in drugod pravijo, da kristjanom nij mogoče ostati mej Turki, da se je bati vsak dan strašnega mesarjenja, da sultanova moč je popolnoma vničena i. t. d. Bati se je celo revolucije v sultanovi residenci, ker sliši se, da hočejo dvorniki sultana odstraniti in postaviti na prestol sina poprejšnega sultana Abadul Medjida. Sultan je nekda iz bojazni podal se v nek vojaški tabor ne daleč od Carigrada. — Kar pa nij zadosti s tem, preti še nevarnost, da Turški vojaki iz Azije zanesejo v Evropo strašno kugo, ki uže zdaj pokončuje na stotine ljudi v Bagdadu. Na tak način pomaga tudi narava, da se razruši gnjilo cesarstvo turško, ki je toliko časa

zaviralo civilizacijo v slovanskem jugu. — Turška vlada je brez vsake moči; nasprotnike ima mej Turki in kristijani; vse je nezadovoljno in pospešuje smrt bolanega moža. — V takem položaju so sklepi v Berolinu presneto male važnosti in se ne bodo mogli izvršiti v očigled neizbrisljivim dogodkom. — Srbija pa ima zdaj tako ugoden moment za osvobodjenje Slovanstva na jugu, da skoraj nij misliti, da bi ga mogla prezirati.

Primorsko učiteljsiše.

Primorski deželni odbori in mesta bi radi Kopersko učiteljsiše razkosali, napravili bi radi slovensko v Gorici, laško v Trstu in tudi še v Kopru, tako je bilo tudi poprej. Vsakemu je znano, da gre učenec le v bližnje mesto v šolo, tako so se v Trstu okoličani na učiteljsiše poitaljančili, ravno tako tudi isterski Slovenci in Hrvatje na Koperskem. Za nas Slovence Hrvate je bila stara vredba učiteljsiše prav pogubna in ravno tako pogubna bi bila v bodočnosti, ko bi vis. vlada prošnje deželnih odborov uslišala. Jako čudno se mi zdi, da Slovenci in Hrvatje tega zahtevanja deželnih odborov in zborov ne izprevidijo, katero ne meri na drugo, kakor na poitaljančevanje isterskih in terzaških Slovanov. Vlada nam je s to prenapredbo učiteljsiše veliko koristila, ker je vsakemu Slovanu mogočnost dana svojemu maternemu jeziku zvest ostati in se ne poitaljančiti, nevarnost se ponemčiti ni prav nobene, le muka je, se v tuji nemščini izobraževati.

Eno samo učiteljsiše za celo Primorsko je več kot zadosti, le to je še dosedaj vprašanje, katero mesto je za to šolo naj sposobniše. Gorica nikakor ne, ker bi Lahi in isterski Hrvati-Slovenci pre daleč imeli, isto tako bi že tudi tržaški Lahi godernjali, še bolj pa isterski. Ostane še Trst ali Koper. V Trstu bi bila stanovanja predraga in ker je že Koper za to izvoljen, bi bilo nespametno učiteljsiše zopet v Trst premestiti, dasiravno je Trst za učiteljsiše kot sredina celega Primorja tudi prav sposoben.

Za učna sredstva bode vladi v Primorji lahko z malimi novci izhajati, narobe bi pa bilo, ko bi se želje deželnih zborov spolnile. Le ena stvar ovira revne učence v Kopru ceno živeti, in ta je draga stanovanja in še dražja jed. Tudi temu se mora v okom priti, da se za učence prihodnje leto dobra in cena kuhinja vstanovi, s tem pa ne bo samo revnejim učiteljsiškem, ampak tudi gimnazijcem vstreženo. Sapienti pauca.

LISTEK.

ŠČINKOVEC.

Obraz iz življenja.

(Spis. Ognjeslav - Mozirski.)

(Dalje.)

Tam-le pri ognjišču stoji-Zalika, deva krasna, milo gledaje z bistrim očesom v ogenj svetlozareč, ter sanja gotovo o sladkej ljubezni. V tej tihoti pri skalki ščinkovec pred kuhinjske duri, iskajoč črvčkov. — Kakor navadno je tudi sedaj krepko zaklical čink za tem pa svoj „čindara čin na griču“, ščinkovec, kateri je pebranega črvčka urno na jablan odnesel. Deklica vstraši se pred glasom, ozre se a vendar hitro se zavé. — „Luka, kako si sem prišel?“ V sramežljivi radosti Luka ne more odgovoriti, kajti lepota nasproti mu stoječe krasotice ga je omamila, mu zavezala jezik, da ne zna o ljubezni kaj povedati. Zdihi se le: „Zalika!“ — „Kaj ti je Luka danes? Ne razumem te; drugače ves vesel in šaljiv, danes pa srčno potr; — in celo sem si prišel, ko dobro veš, da gospodar-moj brat ne dopusti, da bi ti kuhinjo o-

biskoval. Pa vendar, povej mi, kaj ti je danes? Se ti je li kakova nezgoda pripetila? Slišala sem okolo ene popelnoči, da ste vaški fantje mično na zelena peresa krožili tako dolgo, da sem sladko zaspala. Govori in povej vse; radovedna sem!“ — Z rahlim glasom, dekletu ljubeznivo v oči gledaje, povzdignil je Luka vendar glas, rekoč: Zalika! Prišel sem k tebi, da ti povém vse, vse kar mi na srcu leži. Vem, da je to slabost ljubečih mladenčev, pa vsaj tudi vem, da nježni spol nima kamenitih src. Dasiravno še nij dolgo odkar si pri tvojem bratu-gospodarju, kateremu jaz služim, vendar se mi je tvoja krasota, ljubeznivo obnašanje tako vkradlo v srce, da si ne morem kaj, tebi tukaj odkrito naznaniti, da si ranila srce moje.

Oko krasne deklice je bilo nekoliko otemnelo, a hitro se je zopet razvedrilo. Gledalo je ljubeznivo Lukav obraz-usta pa so odgovorile sreberu glas: Tudi jaz tebe presrečno ljubim, a samo za Boga svetega prosim te, čuvaj, da brat moj tega ne zapazi, kajti bodočnost najina bi bila potem prelahko popolnoma uničena. O sladka mila-zdaj sem zdrav, okrepcan in preroben; srečna, kakor ne nobeden človek na zemlji. — Zdaj grem delat; moje moči so nove in vém, da od sedaj bode moje delo tudi dober uspeh imelo. In ko bi trenol, združil je sladak poljub oba, toda sama

nijsta bila, ker zopet je stari ščinkovec do praga bil priplezal, ter ravno tam krepko zapel svoj priljubljeni: „Čink čink, čindarara čin na griču!“

Dobro, da je bil Luka uže pete odnesel, ker skoro bi ga bila Marjeta zasačila, ki je ravnokar v kuhinjo stopila.

Zalika, zmešana, kakor ni' dar še poprej, stala je pri ognjišču, mešaje žgance in zelje za zajuterk, na kojega gotovo nij mislila, ker v tej neizrečeni sreči je bila pozabila, da je uže poprej kuhe solila. Zagrabila je še enkrat peščico soli, ter jo vrgla v jedila, potem pa dekli rekla, naj pokrije mizo v družinski hiši; naj pokliče Luka-ura uže bije pet, da se bode zajuterkovalo. — Kar je bilo Marjeti naročeno, je tudi storila.

A pri jedi, pri prvem poskusu, je usta nekoliko zavlekla rekoč: „Te šenčaj, danes bo pa žeja-Zalika! Pregloboko ste bili v solnjak segli-in tudi zelje ste prav pa turško poprali. — I te šenčaj kako to pečel — No, želodčni krč me danes gotovo ne bode lomil!“

Skrivno sta se Luka i Zalika pogledala; smeh ju posili in na ves glas se vsi trije smejijo, pa hitro je vse resno postalo. — Gospodar je stopil v sobo, kojega so vsi pozdravili: „Dobro jutro, oči!“ „Bog blagoslovi! jim ta prijazno odgovori, potem pa pravi:

Dopisi.

Iz Št. Mavra, 23. maja. (Izv. dop.) Skoraj se mi ne zdi častno pripraviti se v „Soči“ z onim tako skrivnim in jako političnim agentom nasprotnikov vinorejskega društva. Kaj se ni čudom čuditi, da hoče ob enem vendar biti pospeševalec društvenega napredka. Kaj bi bilo, če bi po naravi špicasti šentmavski dopisnik še nekaj zabilježil? A vsaj za zdaj neče tega, vedoč, da bi s tem čisto nič ne koristil napredku.

Da bi bil oni gospod previdnejši, bi bil drugače pisal, kakor je. Njegov dopis tedaj naj spričuje, kaj je in kaj bi nesmel biti. Za zdaj vse drugo na stran in samo to, da njega ne bolijo le ušesa, temuč nemara tudi oči — ?? Čemu se toraj opravičevati, če on niti ne sliši, niti ne vidi. Če bi hotel še kako resnico zabilježiti, bi ga vtegnila nemara celo glava boleti.

Skoraj bi bil pozabil. Nekaj se mu meša, ker se je zmotil in ne ve, zakaj je ravno on nasvetoval občni zbor pri g. županu. Če bi bil nazoč pri zboru zvedel bi bil, da je g. Vogrič pri ovim zboru ponovil omenjeno obljubo, na lastne stroške vkupiti vinorej-skemu društvu zemljišče za izgleden skupen vinograd. Tudi se je le g. županu zahvaliti, da je blagovolilo štirjansko starešinstvo požariti društvu 20 gl. Če bi druga županstva videla društveno ternico in drevesnico, gotovo bi posnemala štirjanskega za napredek jako vnetega g. župana. Danas bode tudi pobijal ta dopis zadnjega in dopisnik bode pretiral na vse strani; toda nič ne de; kajti komur ni to prav, naj pa dopisniku vzame ali mašo, ali pa službo kar mu diago. Nasvetovalec, naj sam sebe poduči govoriti resnico, da ne bode trebalo pretirati. Sem mari jaz kriv, da so zaslužili Brici grajo a Dornberžani hvalo. Nikada se ne bodem bal grajati prej hvalevrednega, ako je potem zaslužil grajo in narobe se ve, da take baže ljudi, kakor je oni, kojemu sem jaz tern v peti, bi želeli vedno le hvalo.

Na dopis iz Stverjana ne odgovarjam več, ker je škoda krasti „Soči“ prostor.

A. F., kmet.

Iz Dornberga, 18. maja. (Izv. dop.) Pretečeno nedeljo govoril je vodja slovenskega oddelka kmetijske šole gospod Povše v naši čitalnični dvorani o vinoreji. Reči moramo, da je imenovani gospod govornik, da malo takih in tudi pravi strokovnjak v kmetijstvu. On je tako lepo in gladko govoril nad 2 uri, da se je prikupil vsem poslušalcem. Navadno kmetje ne poslušajo radi dolgih govorov, pa gospoda Povšeta bi bili poslušali radi, ako bi bil še več časa govoril. Govor nij ostal brez uspeha. Slišal sem več odličnejših posestnikov in kmetov izreči, da se bodo kolikor mogoče ravnali po nasvetih gospoda govornika in istina je, da so nekteri uže v tem tednu pretočili svoja vina, katera so imeli po starej navadi na drožeh, in da so se poslužili pri pretakanju tudi filtrirnega aparata. Po govoru zbrali so se odličnejši Dornberžani okolo Povšeta pogovarjaje se pri kozarcu vina o kmetijstvu; tudi napitnic nij manjkalo vrlemu profesorju, v katerih se je izražala želja, da bi nas ta gospod še večkrat počastil se svojim pohodom in nas še dalje podučeval.

Dornberžani so pokazali, da so res prav ukaželnji. Še precej prostorna dvorana bila je vkljub slabemu vremenu prav natlačena; bilo se je sešlo gotovo nad 400 poslušalcev.

Iz Černič, 23. maja. (Izv. dop.) Naša čitalnica je zopet oživela in nadajamo se, da ne bode več zadremala. Premestili smo jo iz krčme na neutralna tla in jaz menim, da je prav tako. Krčma ni v obče

Danes je sabota, da se za jutri klaja priskrbi; vse osnaži in pri posloju popravi: ti Luka mi popoldne voziček umij, odpeljal se bodem jutri popoldne k očetu moje žene v češnje. — „Ze prav, gospodar vse bodem storil“ odgovoril je Luka, ter z neizmernim veseljem Zaliko pogledal, nadajaje se jutri presrečnega dneva. Potem odide vsak na svoje poslovanje. Seveda je bilo delo danes obeh zaljublencev le površno. Le ščinkovec ju je večkrat iz zamislenja zdramil se svojim krepkim „Čink!“

Ko večer solnce zajde in je uže tudi večerja bila povžita, si je Luka nabasal še pipo svojo, toda danes počasno, da je gospodar se svojo soprogo v spalnico odšel. Marjeta je omivala pohištvo; Zalika pa je popravljala kuhinjsko posodo. Tiho je zapustil Luka sobo in ravno tako hitro je smuknil skoz duri v kuhinjo, da si pipo nažge, — Zalika mu gorečo tresko poda, a Luka jo tako rahlo prične, da mu pade iz rok ter vgasne. — Hitro kot blisk se je vršil drugi poljub in za njim pristrčno: „Lahko noč!“ — V tej nepopisljivi sreči korakal je Luka proti gumnu. Tam se je zaril, kakor navadno, v ovsenico z gorečo željo, da bi ga ščinkovec za rano zopet prebudil. V svoji sreči je zdihoval: „Kakor si bil ti ščinkovec zjutraj srečen, tako sem bil jaz ves dan in morebiti

niti prav primeren, niti prav dostojen kraj za narodno ognjišče, na katerem treba netiti ogenj rodoljubja, omike in napredka. Kder je pa v vasi več krčmarjev, kateri so sicer vsi več ali manj rodoljubje, zraven tega pa tudi vsi ljudje s prirojenimi in prigojenimi slabostimi, tam je narodno ognjišče, v krčmo postavljeno, v vedni nevarnosti, da se podre. Verjemite mi, da je tako! Naši gospodje duhovniki se zdaj tudi vrlo zanimajo za čitalnico in skrbé da se postavi na trdne noge. Tako prav; a od druge strani reba tudi čistega, rodoljubnega delovanja — brez postranskih, sebičnih namer in vse pojde dobro!

Beseda preteklo nedeljo se je v občo zadovoljnost obnesla. Posebno pohvalno moram omeniti gospoda pevovodja Vičiča in naše vrle regisseurke gospe Kanclerjeve; prvi in druga sta vse storila, da so se pevski zbori vbrano in z občutkom peli in da se je šaloigra „To sem bil jaz“ tako gladko in naravno vršila. Pevski zbori so se morali skoro vsi ponavljati. Pri igri so sodelovale gospe Kanclerjeva (Barba), gospodična Brankovičeva (Lena) in gospodična Viktorija Lebanova (Polona); vsaka je zaslužila svoj venček; a katerej bi najlepšega dali — tega ne povemo, ker se bojimo zamere. Gospoda Pignatari (Marko) in Leban (Tone) sta bila na odru prav fletna kmetiča in sta se znala kot taka prav dobro vesti. Še dve gospodični Maiti-jevo iz Ceste in Faganelovo iz Oseka moram spodobno pohvaliti, da ste se lotili vsaka svoje težavne deklamacije. Deklamaciji ste bili prav dobro zbrani in ste nam porok za dober okus obeh gospodičin, kateri ste z gladkim deklamovanjem pokazali zraven svojega veselja do krasne te umetnosti tudi izvrsten spomin.

Besede se je deležilo lepo število goriške in ajdovske gospode. Donatih ni bilo toliko, kolikor bi človek mislil, da se jih mora nabrati v kraju, kder se ljudstvo ponaša za narodno zavednostjo. Nekatero opazke si pridržujem za primernejšo priliko.

Tudi pri nas je slabo vreme veliko škode naredilo; posebno burja je po trtah in sadnem drevju tako neusmiljeno razsajala, da se nam ni nič dobrega nadejati. Rev in težav nam uže tako ne manjka; kaj bo?

V Biljani na Brdih, dne 22. maja. (Izv. dop.) Kar smo uže pretečeno jesen želeli in tudi prosili, da bi namreč imeli tudi mi doljni Brici čast, pri nas kmetijsko predavanje slišati; rešila je sl. c. kr. kmetijska družba našo prošnjo, ter nam je poslala vrlega gospoda profesorja Povšeta, kateri nam je prav po domače razlagal o poletnem ravnanju z vinom, oziraje se na izgojo mladega vina. Da smo mi Brici posebno blizo laške meje bivajoči, še veliko zadej mimo naših sosedov Ipavcev, posebno Dornberžanov, mi bode vsakdo pritrdil, če je le seznanjen z deželnimi razmerami in če je posebno z nami, prostim ljudstvom, imel priliko občevati. Kdo ne vé, da smo v vsakem obziru, duševno in materialno veliko zanemarili in zastali. V katerem jeziku se pa človek najlože izobrazí, če ne v svojem maternem, po naravi priljubljenem jeziku? Žalibog, da imamo veliko takih mej seboj, ki svoj materni jezik, t. j. slovenski, izdajajo s tem, da se sramujejo slovensko govoriti. Za splošno povzdigo omike pa so nam neobhodno potrebni narodni učitelji, kojih je pri nas prav malo, da skorej celó nič. Skrbeti bi morala šolska oblast, da bi vsaj ob italjanski meji nastavila narodne slov. učitelje, da bi uže za časa branili in tudi če treba izkoreninili morda uže priklateno tujščino. Za danes bo dovolj toliko; prihodnjič bom še kaj več o tem govoril. Tedaj pristopimo k našemu prvemu predmetu.

Predavanje je bilo v g. J. Vendraminovi dvorani in sicer pričelo se je ob 4. popoldne. Do te ure navadno po vseh vaseh popoldanske molitve končajo, tedaj se je bilo nadjati veliko ljudstva, tembolj, ker je dvorana velika in prostorna, in bilo je tudi lepo

še srečnejši od tebe, ker poljubil si bil ti le samo enkrat, jaz pa večkrat.“ — Zbudilo ga je iz teh srečnih sanj piskanje na pero, katero se je proti gumnu bližalo-ter hitro vtihtilo. Na potu proti gumnu se začudi eden dečkov rekši: Luka je gotovo bolan; vsaki večer je bil on prvi in danes pa spava? — Na to pravi drugi: „Sinoč je bil ves pobit, ves zamišljen; gotovo ima neko skrivnost, katero nam naznani ti neče.“ — „Luka!“ — je zaklical tretji: „Da te grom, zaspanecl-vsaj niji kura-ali jazbec, da tako zgodaj v tvojem brlogu hrčiš!“ — „Čakajte tovariši! dasiravno me danes dremalca sili, bom vendar z vami šel“ — se je oglasil Luka. — Zakročili so dečki med tem „nezakonska mati“ milosrčno na hrškova peresa. — A ravno to je Luku privabilo vroče solze; žalosten in pobit se je podal v kolo svojih tovarišev. — Cel večer je bil nekako tih, zamišljen in tudi na peresu nij zaželjenga glasa najdel, kakor da bi bil vedel, da bo de jutri zanj osodepoln dan. — Dečki, opazivši to, so se razšli rekoč: „Lahko noč! Danes nijmamo zanimivega večera!“ — „Lahko noč!“ je rekel vsak svojemu tovarišu — Luka se je podal zopet na gumno sladko počivat. —

vreme. Govor je trajal čez 1 1/2 uro, v kojem smo imeli priliko občudovati zgovornost omenjenega gospoda. Dasiravno je bilo še precej ljudstva (okoli 250-300 poslušalcev), vendar smo pogrešali nekatere odlične posestnike iz bližnjih vasi, kateri mi ne bodo zamerili, če jih pokaram, da niso se udeležili velevažnega poduka. Baš iz Ipavskega smo videli nekatere gospode mej nami; zakaj pa ne domače posestnike? Nadjam se vendar, da pri prihodnjem predavanju, ki bo gotovo septembra meseca, kakor je sam g. Povše nekterim gospodom obljubil, ne bodo izostali.

Po končanem govoru bili so razni razgovori o raznih kmet. zadevah itd. in zadnjič se je približala ura odhoda. S težkim srcem smo se poslovljali od g. P. in njegove družbe. Naj tedaj tukaj javno izrečem g. P. pristrčno zahvalo za njegov trud in pristavljam željo, da bi nas gotovo prihodnjo jesen obiskal in nas o ravnanju z močtom podučil. Slednjič prosim tudi, naj bi tuji ne zamerili, če so videli kakšno napako mej nam, ampak oprostili blagovoljno in ne prezirali moje zgorej omenjene opombe, da smo še neomikani. Da se zopet vidimo, prihodnjo jesen!

F. kmetovalec.

Iz Krasa, 16. maja. (Izv. dop.) Od 6. t. m. imamo kaj neprijetno vreme, mrzlo je kakor o božiču. Vihar in mraz sta veliko škodo napravila, in sicer na trtah in sadnih drevesih. Pa kaj, ako popolnoma utihne in se razjasni, gotovo nam bode slana vse pobrala in pokončala, ker gore so vse pod belo odejo, kakor po zimi. Nij ga slišati škranjčka pod milim nebom in tudi slavček je utihnil v zelenem gaju. — Pa kaj, dragi mi čitatelj, pridi v cerkev svetega Jurja v Komen, in slišal bodeš tam take slavčke, kakor je nisi slišal v tvojem življenju. Primaruha! nevé kako je mogoče, da stari slavec se svojimi mladiči tako zanimivo prepeva, da more človeka kot vila pevkinja očarati in ga k sebi privabiti. Prosim te, ako te petje veseli, pridi k sv. maši v Komen, tam bodeš gotovo kaj lepega slišal. Vendar, ako imaš kaj muzikalnega sluha, pusti doma tvoja ušesa, drugače se ti kaj človeškega pripeti.

Žal mi je, da moram staro pokveko primerjati ljubemu slavčku, da jo ne primerjam kakej sovi, gotovo boljega ne zasluži. Maščevanja vredna osoda, kam si ti pripravila jako vrle može, ki so nekda bili v Komnu? Solzi se po spoštovanju vrednem g. Piano-tu in po družih tudi vrlih možeh. Pa kaj ti pomaga se solziti, kar si želela, to si dobila. Prašal bodeš, dragi čitatelj, kam so pa prišli pevci? Pevci so še vedno v starem društvu in se še vedno po domače veselje, ter kako staro pa tudi novo zakročijo, da je veselje. Pa kaj čem o tem pisariti, saj, mislim, da je svet uže od nekda pozna.

Tudi g. B. je svetu dobro znan slavec; on uri svoje mladiče in je petja tako učí, da je strah slišati. Mili Bože? Človek bi večkrat ne vedel, ali je v veži božji ali ne, ko ne bi božjega namestnika pred oltarjem videl in slišal. Prosim te dragi g. mojster, ne moti više ljudi v veži božji s-tvojimi neumnimi kompozicijami, pusti je, naj pobožno svoje molitve opravljajo, po tem ti bodem rekel, da si dobra, pošena auša.

Prijatelj lepega petja.

Na Krasu, 20. maja. — Kedor koli je bil 16. in 17. maja t. l. v Sežani, moral se je v resnici srčno veseliti s tamošnjimi vrlemi domačini in njihovim visokim gostom. Tako lepih dveh dnevoov nij naša stolna vas z lepa doživela. Po dolgem, slabem vremenu je isto nebo bilo jej milo. Bila je birma. Pred visokim zelenim slavolokom na tomajske cesti, nad katerem ste vihrali vrh napisa: „Te bi, ki si naš“ dve krasni slovenski in ena avstrijska zastava, pričakovali so načelnici sežanskih javnih uradov z neizbrojnim številom raznega ljudstva višjega pastirja, preuzvišenega vladiko Jurja dr. Dobrilo. Pozdravljenje je bilo sijajno, kajti uz streljanje topičev, uz zvonenje zvonov in uz sviranje dansko—tomajske narodne bande spremljevale so množice svojega najvrednejšega domovine sina skozi drug slavlok meju županijskim in glavarstvenim uradom v tomošnjo cerkev sv. Martina pomoliti se najvišjemu bitju. Tudi ta slavlok je bil spodobno z raznimi zastavami in z napisom: „svojemu pastirju pokorne ovčice“ urešen. Zvečer pa napravili so Sežanci dobrovoljno krasno bakljado svojemu narodnemu vladiki. Sviranje deset mož dansko—tomajske bande, streljanje z možnarji, izbrano petje sežansko—opensko—proseških pevcev in velikanski kres na gori Planini, vse to je veličalo izredno slovesnost. Gromoviti živio klici izvalili so visocega gosta na okno, ki se je ganotim srcem s kratkimi, ali krepkimi besedami zahvalil za tako čast svojim pokornim ovčicam. V sredo popoldne napotil se je slavni domoljub, največi primorski podpiratelj učeče se mladeži skozi Lipico iz Sežane. Trikratni gromoviti živio klici doneli so mu iz stoternih grl v slovo pri dveh visokih zelenih obeliskih, njemu v slavo povzdignjenih na dunajsko—tržaške cesti tik Lorenčeve hiše, vrh kterih ste plapolale lepi slovenski tromastnici.

Radost so je brala visocemu gostu na prijaznem obrazu in odpotovavši zahvalil se je ganotim srcem sežanskemu vrlemu občinstvu. In ko je odšel, je go-

tovo vsaki iskrenim srcem mu želel, da bi ga nam ljubi bog še na mnogo in mnogaja leta poživel; in Sežanci so lahko ponosni na to, da znajo častiti one može, ktere čast in slavo zasluže. Živeli!

Drugi.

Iz Kobarida, 14. maja. (Izv. dop.) Dobro je danes k nam došel g. Kuralt iz Gorice. Kakor bi bil vedel, da je ta dan blagoslovljenje novih orgelj, ponudila se mu je priložnost, vkljub zelo slabemu vremenu, obilno zbranim kmetovalcem o pri nas zane-marjenej sadjereji govoriti. Poslušalcev je bilo mnogo iz Kobarida in okolice, morda pa tudi mej temi še marsikter starokopitnež, ki misli: kaj te novice, morda ne znam jabelk in hrušk jesti? To gotovo, ali veruj mi, da jablan in hrušk in še celo gojzdov od-gojevat ne znaš. Casi posebne rodovitnosti so minuli, ker je zemlja uže preveč izserkana in nobenega živeža iz tvojih rok ne dobiva.

Vsakdo bi rad obilno in kaj dobrega pridelal a brez truda in muje ne bode nikdo tega dosegel. Zemlja ti bode le tačas obrodila, ako jo pridno gnojiš in obdeluješ, in vse to po pravilu.

V tem zmislu je tudi g. K. govoril o sadjereji. Razlagal je začetno odgojevanje drevov in različne načine cepljenja, govoril o cepilnem vosku, presaje-nji, okopavanji in gnoienji drevov; in povdarjal lepo prihodnost—kupčije se sadjem, omenivši Phi-loxero. Po drugej strani je pa navajal napake, ki se delajo pri sadjereji. Pazljivo so nazoči poslušali besede o praktičnem ravnanji se sadnim drevesom. Konečno omenil je tudi sušilnice, ktero je bil v modelu se seboj prinesel in ktera je sploh vsacega zanimala.

G. župan je marsikaj iz govora g. K. tolmačil, in tudi namen šols. verta pojasnil, ki nij le Kobarid-cem, ampak celej okolici v korist, ker iz tega se bo-do dobivali divjaki in požlahtnjena drevesa po prav nizkej ceni.

Sadjerejci na noge! Časi so slabi! Pomagajte si do blagostanja, kakor druge občine, ki prodajajo za 5—10.000 gl. in še več vsako leto sadja. Pri nas je zemlja za sadjerejo kakor vstvarjena; razdelite ob-činska zemljišča in ne odlagajte. Čas je denar!

Iz Kobarida, 22. maja. (Izv. dop.) Današnji dopis pričeti moram s tem, da odgovarjam Tolmin-skemu dopisniku in mu stvar nekoliko pojasnim. Meni se dozdeva, da je pisatelj onih vrstic moj dopis le površno prečital; ako bi ga bil bolj natanko pregledal, ne bilo bi mi treba danes zopet s to stvarjo Sočine čitatelje dolgočasiti. Očita mi dopisnik slab spomin in nedoslednost, ker sem v mojem dopisu v 18. štev. Soče prenatanko opisal osebo, ktere sem nekatere slabosti očital, opiraje se na moje besede, „da hočem posamezne pregrehe ne navajaje grešnikovo ime ob svojem času nepristransko narisati.“ Jaz sem izrekel, da se bodem tega pravila samo pri Tolmincih držal, nikakor pa ne pri navajanju slabostij družin, ktere narodu škodujejo. V tem toraj ne vidim jaz nobene inkonsekvence. Pa tudi, ko bi bil sploh obljubil, da ne bodem imen objavljaj, bi ne se mi mogla očitati nedoslednost, kajti v ne redkih slučajih veljajo izjeme. — Dopisnik pravi, da prepovedane igre nijso narodu škodljive, s tem pa dokazuje, da življenja ne pozna. Jaz sem videl uže mnogo zalujočih mater in mnogo nesrečnih otrok, ktere je očetova strast do prepove-danih iger pripravila v največo revščino in obče zuno je, da strasten igralec nij še nikdar bil priden in varčen gospodar, ker on dobiček in veselje tam išče, kjer ga nikdar ne bode našel. — On mi na dalje svetuje, naj bi ob enem v Kobaridu in Tolminu po alphabetu navajal vse, kar jih je graje in karanja vrednih. Pisal bodem, kakor se bode meni potrebno in primerno zdelo. Konečno dolži me še, da jaz o-vajam. Gospod! jako se motite, kajti ovajanje nij bila nikdar moja navada. Cudim se, da vi med vaše prijatelje celó ovaduhe štejete. To vas lepo označuje. Jaz taci ljudij ne maram videti in tudi taci ne, kteri ovaduhe za svoje prijatelje imajo. Da je moj namen čist, v tem me potrjujejo nepristransko sodeči može. Jaz bičam slabosti, ktere narodu škodujejo, nikakor pa ne privatnih, ker teh ima vsakdo več ali manj, posebno jo pa rad onim osebam zagodem, ktere bi morale biti izgled izglednega poštenja in lepega obnašanja.

Približuje se zopet čas deželnozborskih volitev. Naše ljudstvo ne spoznava še važnosti volitev v javne zastope in ne vé, da je kolikor toliko njegov blagor od teh odvisen. Sicer izprevidi, da pridne roke in prebrisana glava v hišnem gospodarstvu dokaj velja, a tega nij še premišljalo, da kakor je treba v posa-mezni hiši pridnega, varčnega in razumnega gospo-darja, tako tudi v javnih zastopih nesebičnih, mar-ljivih mož, kajti v teh zastopih govori se o cestah, šolah, davkih, prikladih, pravicah in dolžnostih držav-ljanov, a plačati morajo vse le kmetski žulji. Ljudstvo pri nas navadno prav pridno dohaja na volišče v Tol-min in mislil bi človek, da zavedni Tolminci, ki dobro poznajo pomen volitev, nasvetujejo volilem same do-morodne in neodvisne može, kakoršnih potreba, a motiš se, kajti tam je narobe svet in vsaj tudi dru-gače ne morebiti. Mnogim Tolmincem vselej njihove

volja obvelja, a volijo se konsekvntno le c. k. urad-niki, ktere oni priporočujejo. Nij toraj čuditi se, če drugod o nas tako slabo misle, kakor je v resnici. Uzrokov poznam mnogo, a tukaj naj navedem samo to, da politični uradniki imajo še iz prejšnjih časov na Tolmince kat' exohén poseben upliv, ktere ga se neodločni oportunci ne morejo otresti misleč, da roka roko umije, to je „danes jaz tebi služim, jutre pa ti meni ne bodeš odrekel svoje pomoči“. Nekateri Tol-minci bojé se namreč, da bi se c. kr. oblastnije v druge kraje prestavile, radi tega varujejo se zameriti se uradnikom. Hinc illae lacrimae! vidiš dragi čita-telj. Takim Tolmincem je potem takem uže prirojeno, da se vsacemu vklanajo, ki ima nekaj veljave v člo-veški družbi, ali še kod drugod. Oni so omahljivi, kadar treba odločno postopati in resno besedo izpre-govoriti. Taki može vodijo našega kmeta, in nij ču-diti se, kajti naš kmet še jako malo podučen vkloni se jezičnemu sofizmu ali pa marsikter tudi nekojim tolminskim črnim bukvam. S kratka zavezan je po teh črnih bukvah marsikter, in plesati mora tako, ka-kor mu gospodar zagode.

Zviti Tolminski politikarji ne pomislijo, da pri-poročujejo uradnike pri volitvah samim sebi naj večje spričevalo uboštva dajejo, in da s tem narodu in de-želi škodujejo, kajti uradniki so odvisni od države, od vsakdanjega ministerstva; danes veljajo ali dikti-rajó se jim ti-le principi, jutre drugi; če tudi mu bije srce za narod, ne more mu tako pomagati, kakor bi moral. O doslednosti tacihi zastopnikov nij mi tukaj govoriti; slišali nijsmo dozdej še nikdar, da bi bil uradnik svoj mandat položil, ako je bil v nasprotji se svojim prepričanjem in nemara tudi se svojimi vo-lilci. Skoro vsacemu uradniku je ljubši njegov kruh, kakor narodov blagor; s poslanstvom vroči se mu samo sredstvo, da zamore v svojej karijeri naprej splezati. Mi hočemo imeti svoje pravice, ker nam po zakonu gredó, a nočemo je kot darilo, ker smo se po vladnih vetrovih sukali. Tako delovanje in obnašanje demoralizuje naše ljudstvo, in to moramo odslej mi odstraniti. Kdor ne more in ne sme po svojem pre-pričanju z dušo i telom za narodov blagor delati, ta naj se ne vsiljuje v javne zastope. Tacim in enacim naj bode v izgled oni slovenski uradnik, ki je sedel vsa leta tiho v zboru, če tudi je bil narodnjak; a ko so ga hoteli zopet voliti, rekel jim je, naj ga pusté raji na tihem delati za narod, ker on v zbornici ne more nič koristiti, kajti dvema gospodoma ne more se ustreči.

Iz Kopra. (Izv. dop.) V zadnji Soči leti sum Vašega terzškega dopisnika na učiteljske učitelje, kakor da bi oni kake zmešnjave pri 14 dni trajajočem izpitu krivi bili. Dolžnost mi je to sumnjo nekoliko od omenjenih učiteljev energično odbiti. Vsak zavod mora v prvi vrsti dobrega vodja imeti, če tega ni, gre vse narobe, naše učiteljske ga hvala Bogu ima; dalje mora vsaka še tako mala skupščina tudi dobrega, iz-vedenega, parlamentarnega, postave poznajočega pred-sednika imeti, — no ravno tega je pa pri izpiti manjkalo. Dosedanji predsednik izpitanih za ljudske in meščanske šole je tukajšnji vodja gimnazije z ime-nom Babuder — si est nomen omen, je Babuder — in res je ta mož že pred nekoliko časom norel. Sve-tovali bi mu, da bi prostovoljno na to slavno službo kot predsednik resigniral, ker ji ni kos; ko bi pa tega ne hotel storiti, naj bi se pa slovanski učitelji ne hoteli pod njegovim predsedništvom kot komisarji udeleževati, in naj bi to kot glavni vzrok pri odpovedanji navedli. Slavno šolsko nadzorstvo bo pa tudi gotovo na to gledalo, da se v prihodnje ne bo moglo zoper izpitno komisijo govoriti, to je, da se komisija otisti.

Iz slovenskega Štajerja, dné 21. majnika.— Dné 10. maja, kakor sem uže v zadnji „Soči“ pove-dal, je zborovalo „savinjsko učit. društvo“ v Mozirji. — Akopram je Jupiter pluvius uže 14 dnij izlival na nas še velikim škafom, se je ipak zbralo na večer ove-ga dneva 12 narodnih učiteljev v Mozirji. — Po otvor-jeni seji je predsednik prestopil na dnevni red. Sle-dila je volitev novega odbora i voljeni so bili stari od-borniki. Tako je nastopilo društvo svoje tretjeletno delovanje. — Po dokončanej volitvi se je sklenilo!

a.) Bolehnemu učitelju v sv. Trojicah g. Čížeku nabrati majheno svoto za podporo.

b.) Društvo pristopi k „Lehrerbundu“. Za po-slanca je bil voljen g. Meglič, učitelj na Vranskem, kateri bode v smislu „savinjskega učit. društva v „Bundu“ postopal i to pri obcnem zboru dné 21. in 22. sept. t. l. v Celji. —

c.) Društvo bode izdalo malo knjižico, obstoječo iz raznih podučnih spisov, našemu slov. ljudstvu v poduk.

d.) Na Lebanov predlog bode savinjsko učit. društvo zborovalo na binkoštni ponedeljek v Gornjem gradu (Oberburg). Program prinese „Slov. učitelj i „Slov. Narod.“

e.) Leban predlaga, naj se vsakemu rednemu udu našega društva naznani tudi na listnici, kedaj bode društvo zborovalo, ker razni p. n. udje ne čita-jo baš ova dva lista. Sprejeto.

Po skupnem obedu so se vršili 4 govori, kate-

re sem uže zadnjič omenil. — Mej prestanki so pokali v tihi noči možnarji in dočim bolj nego sv. Jurja dné ko smo praznovali la šagra di šan Zors, kuj poles in man, kal šior plevan. — Na to je sviral izvrsten kvar-tet. Vršile so se mej prestanki razne napitnice; n. pr. gg. Škofleka i Megliča na mozirske šolske prija-telje; Leban na delajoči odbor „sav. učit. društva“ i na navzočega g. c. k. okraj. šolsk. nadzornika; g. Lipolda na ustaše, katerih vodjev slika je kinčala kegljišče na kojem se je obedovalo. — Rajali, plesali i peli smo do belega dné, dokler se nij mežnar na vrv obesil i nam naznanil, da se je noč dnevu umak-nila. — In zares iz bližnjega holma nas je kukovi-ca prijazno pozdravljala se svojim „kukuk, kukuk“ i hlapec Luka je zopet se ratil nad ščinkovcem. — Kos je mirno na veji sedel i drobne „koyal.“ Da se zo-pet vidimo v Gornjem gradu! — Se bode stavil spo-minek iz mramorja ranjkemu pesniku Val. Orožnu v cerkveni zid pri sv. Francišku, kjer blagi pesnik počiva. — Naprosili so se p. n. gg. kanonik Orožen prof. i vrednik Gregorec i prof. Janko Pajk v Mariboru, da bi blagovolili za postavljenje spomineka s pristojnim napisom skrbeti. — Ob jednom se bode iz-dala mala brošurica (če mogoče sé slika), ki bo ob-segala životopis ranjkoga pesnika i druge njegove pesni, spise. — Napis na plošči ima posebno tudi na-glašati, da je rajnemu kot pesniku spominek postavil — slovenski narod; odkritje mora biti slovesno. — Mozirski.

Politični pregled.

V Gorici 25. maja 1876.

Najvažnejši dogodek v notranjem so An-drassijevi odgovori na razne interpellacije o be-rolinskem shodu in ob orijentalnih zadevah v avstr. delegaciji. Delegatje Giskra, Kuranda, Herbst in drugi interpelovali so Andrassija, zakaj je vlada v začetku po Rodiču podpirala ustajo, kaj se je sklenilo v Berlinu, ali so ve-levlasti zedinile se za slučaj, kako hoče Avstrija zavirati Srbiji in Črnogori, da ne planiti na Turka itd. Grof Andrassy je na ta vprašanja odgovoril jako samosvestno, da evropski mir nij v nevarnosti, da ga tudi Srbija in Črnogora ne bosti kalile, zmešnjave na Turškem se bodo vre-dile s pomočjo reform, katere so sprejele vele-vlasti in tudi Turčija, in da največa kriza je uže za nami. „Garancija za mir“, je rekel nadalje Andrassy, obstoji v tem, da so se vse tri vele-vlasti zložile gledé orijentalne politike. Po tem pa je dal Andrassy hibo časnikarjem, češ, da oni so krivi, da nijso bile sprejete njegove re-forme. (Šentani časnikarji!) Konečno pa je za-gotavljal, da so velevlasti popolnoma edine glede sredstev in pripomočkov, kako ravnati, da se ogenj ne razširi in da bodo zmerom složno po-stopale ter zedinile se o sredstvih od slučaja do slučaja. — Avstrija nij nikoli v mislih imela vstajo podpirati; uvažanja orožja s početka nij smela zabraniti, a Rodič imel je povelje prehod črez meje zaprečiti.

Herbst mu vendar očita, da je ustajo pod-piral, ker so ustajniki iz Avstrije orožje dobi-vali, in da je jako omahljiv v politiki. Andrassy temu se vso odločnostjo ugovarja in pravi na dalje, da bi cela Turčija uže v plamenu bila, ko ne bi se bil take politike držal, kajti Grška in Rumunija bi bile gotovo kolikor toliko gibanje podpirale ali celó v akcijo stopile. Srbiji se je odločno prepovedalo aktivno gibanja se ude-ležiti. Avstrija ne bode posedla nikakih dežel, ker si stroškov noče nakladati, a skrbela bode na to, da se Turčija notranjih bolečin kurira in po svojej lastnej moči zopet okrepi.

Herbst pravi, do so tedaj velevlasti se zje-dinele le v principu in ne v posameznostih; on bi bil želel, da bi se bile vlasti v Berlinu ta-ko dogovorile, da bi vsaka okupacija turških dežel bila nemogoča. Andrassy mu odvrne, da namen vlad je „status quo amelioré“ to je zbo-ljšanje sedanjega stanja Turčije.

Brestel pak celo zahteva, da bi se resolu-cija sklenila in izreklo, da Avstrija se ne sme v nikako intervencije ali okupacije vtikati. A Andrassy odločno zoper tak sklep protestira, ker bi potém pomirenje morala drugim vladam pre-pustiti; sicer je Avstrija odločno za mir, in tudi je želja ruskega carja, da se mir vsakako ohra-

ni, a s tem vjema se tudi Nemčija. Kako se bodo pak stvari v prihodnosti rešile, to ne more nikdo še razvideti; za zdaj je mir gotov. —

Dunajski „Tagblatt“ resumira vse poročilo Andrassy-jevo in pravi to je „zadnji recept za Turčijo“, s tem se mora ozdraviti. Mi smo uže mnogokrat izrekli, da za Turčijo nij ga več zdravila, ki bi moglo pomagati, nego to, da se iz Evrope odvede bolnik v bolj klimatične azijske dežele.

Andrassy izrekel je tudi v delegacijah, da je Anglija uže gotovo pridobljena za nove reforme a lord Derby povedal je v angleškem parlamentu, da se Anglija ne deležuje take nevarne politike. Povedal pa vendar nij, v čem da obstoji nevarnost Andrassy-jeve politike, ker so sklepi državnikov pri berlinskem shodu tajni. Prav imajo menda ustavoverci, če Andrassy-jevem besedam, ki jih je v avstrijski delegaciji poslušalcem podajal, ni naj manj ne verjamejo.

Razne vesti.

(Čuden porod.) V Čez-Soču v Bovškem okraji je pretek. teden porodila nad 40 letna žena skupaj zraščene dvojčke; sicer popolnem razvitega života sta se strinjala v enem trebuhu z enim popkom; tako so bile tudi štiri noge pravilno razvite. Otrok, koji je prvi na svet prišel, je živel še kakih 10 ur po porodu; druga polovica se je pri porodu zadušila.

(Živ zakopan.) 15. t. m. proti eni uri popoldne se je vderi snežni plaz blizu Soče na Bovškem in je pokopal 65 letnega kmeta Ivana Sorč-a. Sosedje so mu hoteli koj zvoniti, a gospod vikar je zabranil, dokler ga mrtvega ne izkopljejo. Drugi dan so se še le lotili kopati in dolgo brez uspeha. Še le proti poludne so izkopali ne samo—živega, ampak popolnem nepoškodovanega moža. Po tem takem je živel celih 22 ur pod snegom.

Javen odgovor. Kakor znano, prinaša „Soča“ še precej pogosto poročila iz našega meštica. Za vsa ta poročila pa podpisani ne morem biti odgovoren, ker jaz nijsem pisatelj vsem tem dopisom, in tudi se ne strinjam z vsemi mislimi, ki je izrazijo. Cudom moram se čuditi, da gospodje, ki vsako natisneno vest edino le meni pripisujejo, ne uvide da so dopisi iz Kopra različnih slogov, stilov, torej da morajo izverstno biti iz peresa različnih gospodov! O sobito mi je tu izreči, da dopis s podpisom „Obupan“ kakor tudi članek: „O učiteljski“ v zadnji števi „Soče“ nij iz mojega peresa, kar račite i Vi, gospodine vrednice, potrditi. Z mislimi, katere je g. pisatelj v tem članku napisal, se po večem ne vjemam.

Toliko v odgovor onim, ki me ustmeno ali pisмено pozivljajo na odgovor. Bodo naj te vrstice v tolažilo tudi onim „učenjakom“, kateri se malo preveč brigajo za mojo malenkost!

V Kopru 23. maja 1876.

Leban.

Narodni slikar g. Grilec izdelal je ravnokar sliko na platno ranjkega dr. Lavriča. — Slika je dobra in spričuje, da ima g. Grilec prav mnogo sposobnosti in naravnega talenta; njemu manjka samo še uče po slavnostnih klasičnih podobah italijanskih velikanov in želeti je, da bi ta narodni slikar dobil nekoliko podpore, da bi zamogel dovršiti svoje studije v Benetkah in v Rimu. —

† Anton Mrak urar in trgovec v Gorici umrl je 22 t. m. po dolgi bolezni v 71. letu. Ranjki bil je eden tistih, reči moramo, slavnih izjem mej gorškimi obrtniki slovenskega rodu, ki je vedno podpiral in goreče ljubil svojo domovino, svoj materni jezik. Od prvega začetka narodnega gibanja stal je uže priletni mož na strani odločnih slovenskih narodnjakov in še celo tihoma pred smrtjo zanimal se je za našo domačo reč s tako ljubeznijo, da je prosil svojo družino, naj pošljejo po urednika Soče, ker mu ima razodeti pred smrtjo eno gorečo željo. Ko naš urednik stopi v sobo ranjkega, bil je vidno razveseljen. Poprašuje ga pred vsem o jugoslovanskih bratih in na posled mu izroči pozdrav do vseh vrlih Slovencev, katere prosi v zadnji uri, naj ostanejo zvesti sveti reči in naj neumorno delajo, da osvobodijo ubogi naš narod. Na zagotovilo, da naša reč mora zmagati, da ne bo nikoli več propala, vskliknil je: Bog daj in ker me tega zagotavlja, lože umrjem. — 23 t. m. bil je pogreb vrlega narodnjaka; vdeležilo se ga je nekoliko Slovencev, odbornikov čitalnice in Sloge, a vse premalo, dasiravno so bili posebno vabljeni vsi čitalničarji in drugi tuk. Slovenci. — Mi moramo to zamudo gratjati; če hočemo v mestu kaj veljati, moramo posebno

rokodelcem pokazati, da je mej nami disciplina in da znamo čestiti narodnjaka kateregakoli stanu. — Ranjcemu srečnemu Mraku pa naj bode zemljica lahka.

Vabilo k besedi, katera bode dne 28. maja 1876 v čitalnični dvorani „v Tabru“ in katere čisti dohodek je namenjen za napravo nagrobnega spominka umerlemu diletantu „Matiju Kobalu.“ Vstopnina k predstavi 20 kr. — k plesu 30 kr. — sedež 20 kr. Gledé na dobrodelni namen se bode vsak večji dar hvaležno sprejel. Začetek ob 8 uri zvečer. K obilni udeležbi uljudno vabijo Vipavske domorodke.

Program:

1. „Prolog.“ — 2. Jenko: „Nek dušman vidi,“ zbor. — 3. Verdi: „Ernani,“ odstavek za gosli s spremstvom glasovira. — 4. Vilhar: „Darilo,“ samospev. — 5. Schubert: „Solza,“ četverosp. — 6. Paladilhe: „Mandolinata,“ samospev. — 7. „Bojomir in Ljudmila.“ dvogovor. — 8. Zajc: „U boj!“ zbor. — 9. „Poglavje“ I., II. in III. Vesela igra v enem dejanji. Osebe: Kolinski, svetovalec. Vladimir, njegov sin. Vidimov, graščak. Libinska, mlada vdova. Julija Podmanska, hči po častniku. Marta, njena strežnica. Jakob, sluga pri Kolinskih. 10. Ples.

Beseda, dne 28. t. m. bode v goriški čitalnici se sledečim programom: 1. „Bože živi,“ zbor. — 2. „Detetu,“ zl. Fr. Cegnar (deklamacija); — 3. „Hrvatizam,“ zbor, zl. J. pl. Zajc; — 4. „Le Fou,“ za glasovir, zl. Fr. Kalkbrenner; — „Savica“ zbor, zl. Gr. Rihar; — 6. „Zgubljeni raj,“ Koseski (deklamacija) — 7. „Pjev hrvatskih dijakov,“ zbor, zl. pl. Zajc; — 8. „Gluh mora biti,“ burka v enem dejanji po francoske, „Le deux sourds,“ zl. Josip Nolli.

Za Lavričev spominek so nadalje darovali: Po g. J. Pipanu v Trstu: g. J. Goriup 10 gold; g. Kalister Fr. 10 gld; zastop banke Slavije v Trstu 15 gld; g. Kastelic 10 gld. g. Hodnik 10 gld; g. Lautmann 10 gld; g. Novak 10 gld; Skupaj gld. 75.— G. Ignacij Kovačić v Sv. Luciji 10 gld; G. dr. Ivančič v Tominu 10 gld; G. Franc Gabršček, c. k. kontrolor v Bovcu 5. gld. G. V. M. Živic inženir v Trstu 5.40. Prenese iz štev. 18 536. 40 Skupaj gld. 641. 80

Za pribegle Hercegovce in Bosnjake je nadalje daroval g. And. Pavletič 3 gold; od poprej 2 gld; skupaj na nov račun 5 gold. —

Koncert v večer sabote 27. maja 1876. v prostorih „Slavjanske Narodne Čitalnice“ v Trstu po naslednjem programu: 1. „Bendl:“ Na planine, možki zbor. — 2. „Verdi“ Miserere iz Trovatora, tercet-igra po gosp. Trouvé, gospa Trouvé i gosposdič. Hodnig. — 3. „Hermes:“ Rožica četverosp. — „Godefroid:“ Molitva Barda, tercet-igrapo gosp. Trouvé, gospa Trouvé i gosposdič. Hodnig. 5. „Hajdrih:“ Erzegovca, možki zbor.

V zadnji števi „Slov. Naroda“ nahaja se dopis iz Gorice, v katerem napada čitalnično restavracijo. Dopisnik kaže, na naših razmer prav nič ne pozna; ali pa da iz gole besnosti stvari drugače opisuje, kakoršne so v istini. Mi se le čudimo, da je mogel dopis v slov. listu v javnost priti. —

Gostilničarjem!

V Slovanski prodajalnici na kornu dobi se tudi zmerom frišna puntigamska piva po najnižji ceni.

Oznanilo.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je odperl v Robatisču (Contrada Rabatta) v Ritter-jevi hiši štev. 18 mehanično delalnic o za popravo šivalnih strojev, kakor tudi za vse druge dela, ki spadajo v to stroko. — Moja prva skrb bode, da ustrežem p. n. občinstvu hitro, natančno, ter po nizki ceni.

Spoštovavno se priporoča

J. Moravec, mehanikar.

Pozor!

Podpisani naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzel znano gostilno FAIFERJEVO na Kornu in da si bo po vsej moči prizadeval zadovoljiti občinstvo z dobrimi in cenimi pijačami in jedili in točno postrežbo.

Sploh si bode prizadeval, da tej nekdanj sloveči gostilni sopet pridobi staro veljavo.

Anton Mainardi.

Naznanilo.

Podpisani naznanja, da se v njegovi prodajalnici nasproti škofije v dobé optični izdelki, fizikalni in matematični stroji najboljših tovarnic iz Monakovskega, Dunaja in Pariza po najnižji ceni.

Preskrbi se tudi poprave in na deželo pošilja se s povzetjem.

KLEMENT DONATI.

Karol Zanetti

Kašelj

najhujši ozdravijo imenitne pastilje

Menotti

Seidlitz-Moll

edina in glavna zaloga v lekarnici Zanetti, prodaja se po 1 gld skatija.

Ekstrakt iz Tamarinda

najboljši in najmočnejši, kolikor jih je bilo doz-daj izdelovanih v raznih lekarnicah. Hiter pripomoček proti zagerljenosti, notranjem kataru, prsnem prehlajenju, driski, stane samo 40 soldov.

Zdravitni fluid

za konji (Restitutionsfluid) Ta lek ima lastnost, da izdrži konje dolgo časa pri moči.

Ena steklenica stane f 1. 20 z navodom vred.

Pagliano Sirup

pravi iz Florence.

Čaj Wilhelm in Köllör

za čiščenje krvi.

Hofmanova Odontina

proti boleti zobov. Najhujša in neprejenljiva bolečinajenja precej, če se eno kapljico tega leka vlije na bombaž in dene v votel zob.

Edina zaloga vsakovrstnih mineral-skih vod in sledečih posebnih lekov:

Absent Montovanov iz Benetek. — Prava Magnezija angleška Henry-Krogljice Blancard in Val let. — Zobna zmes Pfeffermanova. Popp, Suin de Buotemart. — Arabska Revalenta v prahu in testu — Prah za olajšanje prebavanja dr. Gölis-ov. — Pastilje Vichy Bilin, George. Milo iz zelis č Borchard-ovo. Glicerina Hoffman. — Mesni ekstrakt Liebigov in vsakovrstna homeopatična zdravila.

Na Travniku prva lekarna sem od škofije.